GAZETA LWOWSKA.

We Srodę Nr. 3. 7. Stycznia 1829.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Dobrowolne składki na instytut głuchoniemych, mający się utworzyć w Galicyi, wyniesły w skutek gorliwego Urzędow Cyrkułowych zajęcia się onych zbieraniem: w Cyrkule Czortkowskim znaczną Summę 1500 Zr. w M. K. w Cyrk. Sanockim 1200 Zr. M. K. a na Bukowinie 700 Zr. M. K.

Rząd krajowy oświadczając swoję wdzięczność wspaniałomyślnym współuczestnikom i gorliwym o pomnożenie tych składek osobom, podaje to z szczególnem ukontentowaniem do publicznéj wiadomości.

Lwów d. 31. Grudnia 1828.

— Z Wiednia. —

N. Pan troskliwy o rozszerzenie nauk w obwodach pogranicznych wojskowych, raczył najłaskawiej zezwolić na otworzenie wyższéj szkoły wraz ze szkołą dla dziewcząt, w Esik Szereda, stanowisku sztabu pierwszego pułku pogranicznego piechoty Szeklerów.

Gdy dom na szkołę zupełnie wystawiono i urządzono, instytut ten naukowy został utworzony uroczyście d. 14. Września 1828. Dziekan obwodowy JX. Racz, przy assystencyi kilku duchownych, i w obecności trzech Pułkowników i dowodzców pułków pogranicznych Szeklerów, wielu officerów sztabowych i niższych tych trzech narodowych pogranicznych pułków, i mnóstwa zgromadzonego ludu poświęcił wspomnioną szkołę. Poczém w wystawionéj kaplicy w namiocie po wezwaniu Ducha S. odprawił uroczyście W. Mszę, a w końcu liczne zgromadzenie przy towarzyszeniu muzyki pułkowej zaintonowało z największą czułością ulubioną pieśń ludu austryjackiego w języku węgierskim, któréj odgłos długo jeszcze trwać będzie w wiernych sercach mężnych wojowników Szeklerów, jako pamięć na instytut naukowy, założony przez najłaskawszego Monarchę dla ich dzieci i wnuków.

Królestwo Lombardzko-Weneckie.

Z Werony donoszą pod d. 12. Grudnia:

Pod rządem teraźniejszym, nieustannie troskliwym o postępy rolnictwa, zarobkowości i handlu, założono w naszej prowincyi dwa gościńce, przez które gory werońskie i równiny z miastem Weroną i częścią otwartego kraju będą miały wolny, bezpośredni związek. Pierwszy z tych gościńców poczyna się pod wsią Pazzone i łączy się w okolicy Spiazzi z gościńcem, idącym do gminy Ferrary. Drugi poczyna się przy rzeźni w Pojano na lewym brzegu rzeki Valpantena, idzie przez most na téjże będący, dotyka się wsi Pojano na zachód, ciągnie się na prawym brzegu tej rzeki aż do Quinto, gdzie się z wyżej leżącemi gościńcami łączy. (D. A.)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

Podług listów odebranych w Anglji do Angielskiego Vice-Konsula w Vera-Cruz, rozpoczęły się kroki nieprzyjacielskie między wojskiem rządu mexykańskiego a Jenerałem Santa Anna pod Perote. Jenerał Ricon, który pierwszem wojskiem dowodzi, wezwał Jenerała Santa Anna, aby się w ciągu 48 godzin poddał, lecz ten wezwanie to odrzucił, a dla tego ma być twierdza Perote bombardowaną. Podobnież powstańcy w Puente national (inaczéj Puente del Rej) nie chcieli się poddać.

Listy z Buenos-Ayres z d. 6. Października odebrane w Londynie d. 19. Grudnia, donoszą ze traktat pokoju zawarty między Buenos-Ayres a Brazyliją został ratyfikowany w d. 26. Września przez kongres rzeczypospolitéj Zjednoczonych Stanów rzeki la Plata w Santa-Fé zgromadzony.

Zjednoczone Stany Ameryki północnéj.

Najnowsze gazety amerykańskie już nie powątpiewają o zwycięztwie Jenerała Jackson, nad współubiegającym się z nim P. Adams. Twierdzą, że korzyść tę bardzo mało winien jest pamiątce zwycięztwa pod Nowym Orleanem nad Anglikami, ale nadziei, iż przykładać się będzie do zniesienia lub odmiany w nowej tai yfie cła, która w większéj części państw związkowych nie ma wziętości.

Gubernator Flerydy, P. Duval przy otworzeniu posiedzeń ciała prawodawczego prowincyi zdał bardzo pochlebną sprawę o stanie téj części Zjednoczonych Stanów. Zaledwie sześć lat temu, mówi ón, jak ten kraj od rzeki Escambies

na zachodzie, aż do St. Jean na wschodzie, przezto 400 mil., był trudną do przebycia pustynią, którą tylko koczujące hordy zamieszkiwały. Dopiero lat cztery jak pierwsze zgromadzenie prawodawcze w Tallahassé pośrod Indyjan odprawione zostało. A już od tego to czasu taki napływ emigrantów z innych krajów, iż spodziewać się, że w roku 1830, w którym ma być ludność przeliczona, okaże się ten rezultat, iż Florida będzie mogła żądać, aby była policzoną i przyjętą pomiędzy państwa. Błogi klimat, urodzajność ziemi, i szczególniejsza wartość produktów, są istotnemi przyczynami tak szybkiego postępu. Uprawa trzciny cukrowej rozszerza się na wszystkie strony, i niebawem ten artykuł stanie się tak ważnym, iż będzie za główny artykuł handlu uważanym. (D. A.)

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Kuryjer z d. 19. Grudnia umieścił następujące uwiadomienie: »Donosimy z radością, iż zamiarem jest Króla Jmci, młodą Królewę portugalską, w przyszły Poniedziałek, d. 22. t. m. o godzinie 2 z południa, w zamku Windsorskim a honorami należącemi się głowie ukoronowanej, przyjąć. Królowa z orszakiem swoim uda się do zamku w król. powozach. Wezwano także Margr. Palmella, Margr. Barbacena i Vicehr. Ytabajanna, aby przybyli do zamku. Królowa Jejmość będzie zapewnie tam na obiedzie.

Na ostatniem zgromadzeniu towarzystwa katolickiego w Dublinie powiedział P. O'Connell, iż ma wiadomość, na czém zasadzać się będzie bil, który Xiążę Wellington względem pytanie katolickiego zamyśla Parlamentowi przełożyć. Podług osnowy tego bilu, której rzetelność pomijamy, mają być katolicy przypuszczeni do zasiadania w obudwóch Parlamentach pod tym warunkiem, iż w przedmiotach, dotyczących się Kościoła anglikańskiego niebędą głosowali; dalej że podług tego padania, rządowi ma być przyznany pewny rodzaj *veto* przy mianowaniu Biskupów katolickich.

W d. 16. Grudnia w nocy otrzymał Poseł rossyjski Xiążę Liewen, gońca z Petersburga, i odtąd miewa częste narady z Hrabią Aberdeen.

Pierwszy oddział zbiegów portugalskich złożony z wojska regularnego, miał wsiąść w d. 20. Grudnia na okręty w Plymouth i popłynąć do Brazylii, drugi składający się z ochotników i cywilnych urzędników, wyjdzie za tamtym niebawem pod żagle, skoro przybędzie potrzebna liczba okrętów przewozowych. P. Peel i Sir Jerzy Murray odwiedzili niedawno Margr. Chandad w jego wiejskiem mieszkaniu w Buckinghamshire.

Margr. Chandad zamyśla w wiejskiem swojem mieszkaniu w Buckinghamshire wyprawić ucztę dla wielu znamienitych osób, między innemi dla Xięcia Wellingtona i innych członków rządu. » Ztém (mówi Kronika poranna) łączą podróż znanego taktyka parlamentowego do Irlandyi, i sądzą, iż przy wspomnionej sposobności mogą zajść ważne rezultaty dla pytania katolickiego.«

Lord Melville zjechał do Londynu z dóbr swoich w Szkocyi, i niebawem odwiedził go Xiążę Wellington; tegoż samego dnia z południa udał się ón do Admiralicyi. (D. A.)

Wyspy Jońskie.

Gazeta Korfijska z d. 6. Grudnia zawiera wiadomości następujące: »Ostatnie listy odebrane z Grecyi, donoszą, iż posłowie Mocarstw połączonych zamyślali udać się z Poros do Nawarynu, z kąd w pierwszych dniach tego miesiąca mieli popłynąć do Malty a ztamtąd do Neapolu, dla przepędzenia tamże zimy. Twierdzą, iż w Grecyi życzą sobie powszechnie zwołania kongresu narodowego, i że w tym celu rząd ustanowił przygotowawczą Komissyją, złożoną z PP. Zografo Kalogeropulo, Suzzo i Manglinia, aby ułożyć plan względem nowych wyborów. — Korpus nowego regularnego wojska prędko wzrasta, i wynosi już 2500 ludzi. W Grecyi przysposabiają wyprawę do Kandyi, do której należeć ma znany Chadszi Christo, na czele 1000 Greków; do tej wyprawy dodać mają cokolwiek jazdy. Dyrektorem do spraw owej ważnej wyspy mianowany jest P. E. Tombasi. Słychać, że wojsko pod Ypsilantym, wypędziwszy Turków z okolicy Salony, zmusiło ich zamknąć się w twierdzach, w których są mocno ścieśnieni. Z drugiej strony wojsko pod Suliotą Tsavella i pod dowodztwem Jenerała Denzel, oblęga inny korpus turecki w Lidoriki. Wspomnione korpusy, po zajęciu owych twierdz mają się połączyć z wojskiem Jenerała Church, którego jedna część stoi w Mitika a druga w Paradissi. — Flotylla grecka trzyma ciągle w mocy swojej zatokę Ambrakia.— Listy z przeciwległego stałego lądu donoszą, iż różni naczelnicy Albanii i Epiru zbierają się w Berat, dla naradzenia się nad treścią firmanu od porty odebranego, a który dotycze się ich własnych interesów. Mowią, że im zalecono, uzbroić się ogólnie, i bronić własnego kraju.« (D. A.)

Francyja.

Listy prywatne z Toulonu twierdzą, że Vice-Admirał de Rigny prosił i otrzymał pozwolenie powrócenia do Francyi, dla urządzenia niektórych interesów, poczem znowu obejmie dowodztwo eskadry. Pod jego nieobecność dowodzić

ma Kontradmirał Ducamp de Rozamel. P. de Rigny spodziewany jest w Styczniu.

W d. 17. Grudnia odbyło się zgromadzenie lekarzy i chyrurgów Paryzkich w sali Śgo. Jana. Zamiarem tego ich zebrania się było odpowiedzieć na różne pytania przez Ministerstwo spraw wewnętrznych zadane. Zgromadzenie to, którego Prezydentem był P. Desegnettes, składało się przeszło z 350 lekarzy i chyrurgów. Tu następują imiona 15 mianowanych Kommissarzy: PP. Desgnettes, Broussais ojciec, Rostan, Roche, Husson, Bourgeoise, Kappler, Louyer Wellermay, Gendrin, Ducrotay de Blainville, Brett, Magendie, Lagneau, Delaberge, Villeneuve.

Hrabia Gassendi, Par Francyi, Jenerał Lejtnant artyleryi, W. Urzędnik legii honorowej, Kawaler orderu Śgo Ludwika, były Jeneralny Dyrektor artyleryi i Senator za Cesarstwa, umarł w d 14. Grudnia w Nuits, w 80. roku życia swojego. P. Gassendi dowodził jako Kapitan w początkach rewolucyi kompaniją puszkarzy, w której Napoleon Bonaparte był Podporucznikiem. P. Gassendi jest autorem szacownego dzieła o artyleryi; zostawił ón o tej broni wiele innych dzieł jeszcze niedrukowanych.

Najnowsze pisma Paryzkie zbijają umieszczoną już wiadomość, że Duc d'Aumont przez słabość nie będzie w stanie wnijść w służbę Dworu z d. 1. Stycznia jako pierwszy *Gentilhomme de la chambre*, i że Duc de Blacas otrzymał urlop, aby go w téj mierze zastąpił.

P. Beranger nie odwołał się przeciwko wyrokowi sądu policyi poprawczéj, skazującemu go na dziewięciomiesięczne więzienie i karę pieniężną 10,000 fr.; przeciwnie zaś księgarz P. Baudouin skazany na 6ciomiesięczne więzienie i 500 frank. kary pieniężnéj, apellował.

Monitor zawiéra następujący list, pisany z Toulonu pod d. 15. Grudnia: »Wczoraj około południa przybył tu Pułkownik wraz z dwoma Podpułkownikami z wojska Ibrahima Paszy. Pierwszy zowie się Achmet Bej, tamci dwaj Mustafa i Jakób. Przybywają z Morei i są ci sami Oficerowie Egipscy, którzy bronili Koronu, Modonu i Patras. Przywiózł ich okręt Loiret, który dnia wczorajszego skończył swoję kwarantannę. Urząd cłowy otrzymał zalecenie wydać onym żywność, którą przywieźli, zatrzymano tytoń, lecz przyrzekł im urząd miejscowy, że i ten będą mieli sobie wydany. Zaraz po swojém przybyciu udali się w towarzystwie P. Laroque, Kapitana okrętu Loiret do Prefekta portu i do Jenerała dowodzącego, którzy ich najuprzejmiej przyjęli. — Wieczorem znajdowali się w teatrze na przedstawieniu sztuki: *Fiorella*, i chociaż nie rozumieją języka włoskiego, zdawało się, że ich bawiła; bogaty ich ubior zwrócił uwagę licznie zgromadzonéj publiczności. Szczególniéj odznaczał się Ahmed Bej, tak swoim ubiorem, jakoteż dwoma półxiężycami z dyjamentami, które otoczone gwiazdami z brylantów piers jego zdobiły; tamci dwaj mieli tylko po jednemu półxiężycu, gwiazdą brylantową otoczonym; lecz ich ubior sklnił się od złota. Niebawem udadzą się do Marsylii i tam oczekiwać będą wiadomości z Alexandryi. Zamiarem ich jest uczyć się języka Francuzkiego, aby zanim powrócą do ojczyny, z pożytkiem zwiedzić mogli stolicę Francyi.«

(D. A.)

Niemcy.

Gazeta Monachijska donosi pod d. 24. Grud.: Ponieważ JKWys. Następca Tronu Bawarskiego rozpoczął niedawno 18sty rok życia i przez Króla, Ojca swojego policzony został między kawalerów pierwszego Bawarskiego domowego orderu Ś. Huberta; przeto i Król Wirtemberski mianował go Kawalerem W. Krzyża orderu korony Wirtemberskiéj i ozdoby tegoż rozkazał J. K. Wys. wręczyć.

Król postanowieniem swojém z d. 12. Grudnia zwołał pod przewodnictwem Jenerała piechoty i Jeneralnego Kwatermistrza Raglovich, Kommissyją, któréj pięć oddziałów mają dać swoje zdanie względem najstosowniejszego urządzenia i prowadzenia Ministerstwa wojny. Pierwszy oddział ma naradzić się i rozwiązać pytanie co się dotycze osób, materyjałów, nauki, służby i t. d. piechoty i jazdy i o przepisach w postępowaniu. Podobnie drugi oddział o artyleryi z należącemi do tego przedmiotami, mianowicie: arsenałów, ludwisarni, fabryk broni i t.d.; trzeci, o całej inżynieryi; czwarty, o wewnętrznéj służbie w Ministerstwie, o tegoż stosunkach do innych urzędów i władz, o policyi i zdrowiu; a piąty o administracyi potrzeb wojska i funduszach, rachunkowości i t. d. Posiedzenia rozpoczą się z d. 15. Grudnia i skończone być powinny z ostatnim Stycznia 1829. Członkami téj Kommissyi są: Jenerałowie, Oficerowie sztabowi i urzędnicy wojskowi.

(G. W.)

Danija.

Dziennik: Altoński Merkury wyraża: Gazety Angielskie piszą, że do Plymouth przybyło 266 Duńczyków dla wylądowania do Portugalii łącznie ze znajdującymi się tamże Portugalczykami, i spodziewają się jeszcze 554; podanie to sprostować należy w tém, że transport tych ludzi, po większej części wysłużonych żołnierzy wszystkich narodów, został wprawdzie na okręcie Duńskim z Bremy do Portsmouth wysłany, lecz bardzo jest

wątpliwą, czyli się jeden Duńczyk między nimi znajdował. — Gazeta Bremska zapewnia także, iż ztamtąd nie popłynął żaden Duńczyk.

W d. 3. Grudnia panowała w zatoce Helsingörskiej straszliwa burza, ktora stojące tamże na kotwicach okręty na niebezpieczeństwo wystawiła; wiele z tych pozbawiła masztów i kotwic, zatopiła lub zapędziła na brzegi Szwedzkie, gdzie na mieliznie osiadły. (D. A.)

Rossyja.

— *Z Petersburga d. 12. Grudnia.* —

Przez najwyższy ukaz, objawiony rządzącemu Senatowi przez Ministra narodowego oświecenia w d. 29. Listopada, na osnowie najwyżéj potwierdzonéj d. 4. Maja tego roku ustawy o censurze — JCMość d. 28. Listopada najwyżéj potwierdzić raczył niżéj wymienionych urzędników, którzy przez główny zarząd cenzury uznani za ufnych i zdatnych do poruczających się im obowiązków: Rządcą Kancelaryi przy głównym zarządzie cenzury, zostającego w tym obowiązku przy głównym komitecie cenzury, Radcę honorowego Komowskiego. Cenzorami: 1) do komitetu cenzury Petersburskiej, Professorów zwyczajnych tutejszego Uniwersytetu: rzeczywistego Radcę Stanu Lodego, Radcę Dworu Szczeglowa, i 7méj klassy Sękowskiego; na obocznego cenzora, zostającego w obowiązku cenzora głównego komitetu cenzury, Assessora kollegijalnego Serbonowi za; 2) do komitetu cenzury Moskiewskiéj: Professorów zwyczajnych tamtejszego Uniwersytetu, Radców Stanu Dwibubskiego i Cwietajewa, oraz Radcę Dworu Sniegirewa; na obocznych cenzorów, będących cenzorami w teraźniejszym komitecie cenzury, byłych Majorów Glinkę i Izmaiłowa; 3) do komitetu cenzury Dorpackiéj: Professorow zwyczajnych tamtejszego Uniwersytetu: rzeczywistego Radcę Stanu Ewersa, Radcę kollegijalnego Erdmana i Professora teologii Lenca; 4) do obowiązków oddzielnego cenzora przy Uniwersytecie Kazanskim, Professora zwyczajnego, Doktora Erdmana; 5) do komitetu cenzury zagranicznéj: starszymi cenzorami: Radcę Dworu Soca i Assessora kollegijalnego Hummela; młodszymi cenzorami: Radcę honorowego Dukszyńskiego i Rejestratora kollegijalnego Rode; bibliotekarzem, 10téj klassy Xięcia Odojewskiego; 6) na oddzielnego cenzora w Odessie, Dyrektora Liceum Riszeliewskiego, rzeczywistego Radcę Stanu Orłaja.

— *Z Odessy d. 15. Grudnia.* —

Wojskowi chorzy i ranni znajdujący się tutaj widzieli niedawno nowy dowód pieczołowitości o nich N. Cesarzowéj Jmci. Jenerał-Adjutant Adlersberg przysłany z rozkazu Jéj Ces. Mości przywiózł Gubernatorowi miasta szarpije dla naszych szpitali robionych własnemi Jéj C. M. rękami.

Minister marynarki, z rozkazu N. Ces. Jmci przesłał Jenerałowi Gubernatorowi naszych prowincyj, flagę, banderę i chorągiewkę kitajkowe, ozdobione herbami rodziny Hrabiów Woronzow. Ozdoby te przeznaczone są dla małego jachtu Je. Wysokości, zwanego Miły, który tyle raz zadziwiał nas lekkością swoją w biegu.

Jenerał Major Adjutant Strekalow, Gubernator wojenny Tyfliski, przybył tu onegdaj. Wyjechał ón nocy zeszłéj, udając się na miejsce swojego przeznaczenia.

Z Jass donoszą: Marszałkowa Hrabina Wittgenstein bawi tutaj od dni kilku. Wszystkie damy pospieszyły oddać jéj swoję uniżonosć dnia następującego po jéj przybyciu. (D. O.)

Wiadomości handlowe.

— *Z Warszawy d. 24. Grudnia.* —

Na ostatnich targach zbożowych, płacono: pszenicę 25 do 32, żyto 9 do 11 1/2, jęczmień 8 do 9 1/4, owies 5 do 6 Złtp. za korzec.

— *Z Gdańska d. 21. Grudnia.* —

Targ zbożowy w ciągu upłynionego miesiąca mimo rozmaitych zmian chwilowych, utrzymał się w dość pomyślnym stanie. Zapasy dawnego zboża są nie wielkie, a tegoroczne jest tak złe, iż bez pomięszania go ze starém, nie może być za granicę wysełaném. Żyta dowieziono w dwóch zeszłych miesięcach dość znaczne partyje, dla tego przez czas niejaki nie miało dobrego targu, ale teraz zaczyna mieć pokup, bo nadchodzące mrozy dowóz jego wstrzymują. Jęczmienia dowieziono więcéj, niż się spodziewano, i dla tego dosyć zostało niesprzedanego, który na składy zsypano. Owies stanieje zapewne, bo dowożą go lądem nie mało. Groch bez odbytu.

Ceny następujące: Pszenica wysoko pstrokata (rachując na łaszt po 56 1/2 szefli) 720 do 750 fl. gd. (54 do 56 3/7 Złtp. za korzec); najlepsza pstrokata 630 do 660 fl., poślednia pstrokata i czerwona 540 do 600 fl., poślednia tegoroczna 390 do 500 fl. — żyto 118 do 120funtowe 235 do 240 fl. — jęczmień 98 do 102fu. po 155 do 180 fl. — owies do 63 do 75fu. po 110 do 138 fl. — groch 240 do 280 fl.

Pomimo nastających mrozów, zakupione zboże ładują dla wysłania na okręty. (G.P.)

Redaktor: Mikołaj Michalewicz; Drukiem: Piotra i Augusta Pillerów.